

órak,
szerek
ótállással
műórás
óra 42.

Imre
és Erőátviteli
Villamosági
T. képviselője.
Piacz utca
udvarban.
Telefon sz. 567.
Technika minden
munkáival
lakások, üzletek,
műhelyek és
Villanyvilági
berendezéseit
bban, a legna-
úsággal és igen
ban készíti.
költségvetés dij-
lan.

**NIX
VIZ**
joknál
VIZ.
ajánlja.
me-
lég-
atá-
ság:
ásfürdön.
letekben, dro-

tagyár r. t.
n.
öre és törvénye-
lott gyógymalata

Adolf
ZEN,
dó telep. <
Telon 281. sz.

pana.

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . 1 kor. Egy óra. . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Fizetésrendezés — pártkérdés.

Debreczen, augusztus 21.

Egészen megbízható forrásból nyerjük az értesítést, hogy a helybeli függetlenségi és 48-as párt holnap délután tartandó értekezlete elé egy indítvány kerül, amely *párttáborozat* akarja tenni a fizetésrendezés meg-buktatását. Az értekezleten indítványozni fogják, hogy a függetlenségi párt tegye minden tagjára nézve kötelezővé, hogy a hétfői rendkívüli városi közgyűlésen a szervezeti szabályrendelet, illetőleg a fizetésrendezés napirendről való levétele mellett szavazzon. Már javában folyik az ilyen célzatu agitáció, a párt törvényhatósági tagjai között körözik az ilyen irányu iverket az aláírások toborzása végett.

Tehát idáig jutott el a fizetésrendezés ellen megindított ádáz küzdelem!

Mikor az előkészítő bizottságok, minden halasztási kísérlet dacára és a megbuktatásra fölhasznált minden elképzelhető eszköz ellenére megcsináltak a javaslatot, a fizetésrendezés el-lenségei most a függetlenségi párthoz folyamodnak, hogy kompromittálják ezt a tisztességes multtal bíró pártot olyan lépéssel, amely e pártnak — ha meg-teszi — lemoshatatlan szégyenfoltja marad.

De veszedelmes is lesz ez az ut a függetlenségi pártra nézve, mert nép-szerőségébe kerülhet.

Tudnia kell azt e párt vezetőségének, de minden tagjának is, hogy a fizetésrendezést Debreczen város köz-véleményének erkölcsi ereje támogatja. Az egész város közönsége osztatlan rokonszenvvel kíséri e javaslatot, mely a polgárság érdekében munkálkodó tisztviselők százainak biztosít tisztességes ekzsisztenciát. Éppen csak tisztességes ekzsisztenciát! Mert ezentul sem lesz valami irigylésre méltó a tisztviselők helyzete, nehogy azt higgye valaki. A javaslat, mely a közgyűlés elé fog kerülni, nem hogy bö, de azt mondhatni, inkább szükmarokkal mért a tisztviselőknek. De legalább adott annyit, hogy abból a mai roppant nehéz viszonyok közt meg lehet élniök és nem kiálthatják a világba szégyenszemre, hogy a gazdag Debreczen nyomorgatja a tisztviselőit.

Ha most a debreczeni független-

ségi párt beugrik az ugratóknak, az egész város közönségével és közvéle-ményével találja magát szemben. Meg fog indulni a lejtőn, a *lejáratus* lejtőjén lefelé és akkor ki tudja hol áll meg.

A függetlenségi párt, e tisztességes egyesület, nem tévedhet ilyen veszedelmes utra. Még akkor sem, ha olyan hangok hívják, amelyekre máskor talán hallgatott, amelyek talán máskor kedvesek voltak előtte.

Egyéneken uralkodhatik a szenvedély, egyéneket vezethet a rosziindulat, a bosszuvágy, a megsértett hiuság, de egy pártot soha. Egy pártot tetteiben csak a bölcs belátás, a megfontolás, a józan gondolkodás vezethet.

A függetlenségi pártnak semmi indoka sincs a fizetésrendezés ellen fordulni. Sem nyíltan, még kevésbé közvetett módon. Mert meglehet, sőt valószínű, hogy a holnap délutáni értekezleten, nem azt fogják a pártnak javasolni, miszerint a közgyűlésen szavazza le a fizetésrendezést, hanem javasolni fogják, hogy vétessék majd le a fizetésrendezést a közgyűlés napirendjéről. Már pedig a napirendről való levétel ugyanaz, mint a lesza-vazás. Mindkettő a fizetésrendezés halála, csak hogy az egyik brutális, a másik finomabb halál.

Pártkérdéssé tételről egy pártnak csak akkor lehet szó, ha *elvek* diadalrajutása, vagy elbukása forog kockán. Itt távolról sem elvek forognak kockán. Itt csak arról van szó, hogy tisztességesen fizessük-e a tisztviselőinket, vagy sem, jó közigazgatást akarunk-e, vagy rosszat. Mert hogy nincs o'ly rossz fizetés, amely mellett tisztviselőket ma kapni ne lehetne, azt tagadtuk. De olyan is lenne annak a tisztviselői karnak nivója, munkája, lelkiismerete. Régi, de örökké igaz közmondás az: olcsó husnak hig a leve.

Ismételjük, semmi értelme sincs itt a pártkérdésnek. Ha valakit gyűlölet, bosszuvágy, vagy más rut indulat vezet a fizetésrendezés ellen, ám kövesse a nemtelen és férfiatlan indulatok szavát, de egy pártnak felül kell emelkedni minden kicsinyes szemponton,

Nem is hisszük, hogy a függetlenségi párt holnapi értekezletén minden erejével vissza ne utasítsa azokat

a kísérleteket, melyek az ügynek pártkérdéssé tételére irányulnak. Mert kell, hogy a párt tudatában legyen annak az erkölcsileg veszedelmes lépésnek, amelyet a pártkérdés elfogadása jelent és kell, hogy a párt bárhonnán jövő kísérlettel szemben megtudja védeni a maga tisztességes hírnevét.

Sőt reméljük, hogy még azok is visszarettennek ettől a lépéstől, akik-től származik az az erkölcstelen idea, hogy a fizetésrendezés megbuktatását pártkérdéssé tegyék és az utolsó pillanathban, elővéve emberibb érzésüket, jobb lelkiismeretüket, tisztességesebb gondolkodásukat, visszaszívják a pártkérdés indítványát.

Református püspökválasztás száz évvel ezelőtt.

Sinay Miklós és Hunyady Ferencz.

A Sinay-Hunyady pörre vonatkozó adatoka, dr. Csűrös Ferencz becses tanulmányából vettük át, amely a debreczeni ref. főgimnázium idei értesítőjében jelent meg e címen: „Sinay Miklós. Megemlékezés halálának száz éves évfordulójára alkalmából.”

Most, hogy mindenki a püspökválasztásról beszél a tiszántuli ref. egyházkerületben, nem lesz érdektelen megemlékezni arról a nagy és elkeseredett harorról, amely több, mint száz évvel ezelőtt tartotta hosszas izgalomba a lelkeket. Sinay Miklós és Hunyady Ferencz közti küzdelemre gondolunk, amely két ellenséges táborra osztotta a tiszántuli kálvinistákat, amely oly mélyreható viszályt keltett, kivált a világiak és egyháziak között, hogy *kato-likus királyi biztosnak* kellett a vitába belevágyulni és *magának a királynak* kellett a püspökválasztás kérdésében dönteni.

Akkor is a kollégiumaak egy nagy tudományu tanára állott szemben az egyházkerületnek főjegyzőjével, a történeti buvárokodásairól és közgyűjteményeiről híres Sinay Miklós vetélkedett Hunyady Ferenczcel. A harc annyira elfajult, hogy az egyházkerületnek két püspöke volt egyszerre.

A papok ugyanis 1791. május 2-án megválasztották szuperintendenséj Sinay professzort, megválasztották pedig a papok kizárásával, de ezt a világiak, élükön Rhédey Ferencz főgondnokkal, nem ismerték el törvényesnek, hanem külön püspökválasztó gyűlést hívtak össze június

28-dikára, — amelyen a hozzájuk csatlakozott papok támogatásával megtették püspökké Hunyady Ferenc főjegyzőt.

Beláthatlan bonyodalmakba és szörnyű romlásba sodorta volna a tiszántúli kálvinistaságot ez a kettős püspökség, ha a király még ugyanezen évnek az októberében véget nem vet a viszálynak azzal, hogy megsemmisítette a Sinay-választását és megerősítette Hunyadit a szuperintendensi székben.

Ezidő szerint nem fenyegeti a tiszántúli református egyházkerületet a kettős püspökség veszedelme, az egyháziak sem akarják a világiakat kirekeszteni a szavazásból, attól sem kell tartani, hogy királyi szó fog itélni a püspökválasztás érvénye fölött, de azért nem árt, ha némely körök megemlékeznek a multakról és csilapítólag hatnak a választási küzdelmek tájtékos, sőt szennyesebb tájtékos hullámainra.

Már fenyegetődznek!

Hogy agyonütik a fizetésrendszert.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi bizottság ma délutáni ülésén Márton Imre minden „jóakarat” dacára letárgyalta a szervezeti szabályrendeletet és a fizetésrendezést. Jellemző Debreczen város közönségének közfelfogására és a fizetésrendezés ellenségeire nézve, hogy a jogügyi bizottság 18—20 tagja közül egyedül Márton Imre és Juhász Ignác foglaltak állást a szervező bizottság javaslatával szemben, míg a bizottság többi tagja egytől-egyig a Márton-féle tervezet ellen szavazott. Elképzelhető, micsoda „jóakarát”, humanitás lengi át a Márton-féle javaslatot, ha annak jó-

Gsel.

Írta: Georges Content.

Rigobert a tengerparton egy nagyon csinos kis angol leánnyal ismerkedett meg. Először a vonaton vette észre s amint megpillantotta, azonnal belebolondult. — Mohó pillantásokkal nézegette, sőt le is vetkőztette őt képzeletben s annyira zavarban volt, hogy alig tudta elkezdni a banális beszélgetést, mely bemutatáskor szokásos. Mert Rigobert ur olyan, mint a puskapor, nagyon gyorsan lánggra lobban. A fiatal leány azonban nem sokat törődött vele.

Rigobert először az uszási remekléssel próbálkozott meg. Legcsábítóbb karcsapásait mutatta be, uszott hanyatt, majd kutyamódra, aztán a buvár szerepére vállalkozott, de ez a darutánc teljesen hidegen hagyta a kicsikét.

Másnap hétkor már szépének szállodája előtt álldogált Rigobert és várta, míg a kis déjeuner utána kísértél. Ilyenkor a nyomába szegődött s követte, mint egy hű kutya. Ha pedig megállott, ő is megállt s nem mozdult a helyéről mögötte. Egy reggel azonban a fiatal leány nagyon sietett s Rigobert azt hitte, el akarja őt veszíteni. Már igyekezett volna kiaknázni a helyzetet s mikor vagy egy óra hosszat bolyongtak egymás után, szólt volna a

indulatu szülőin kívül egyetlenegy intel ligens ember pártfogója nem akadt.

Ők azonban már fenyegetődnek is. Juhász Ignác ma félig meddig bejelentette, hogy a közgyűlésen napirendről való levételt fognak javasolni. Találónan jegyezte meg Márk Endre:

— El vagyunk rá készülve!

Az ő eddigi állásfoglalásuk után mindenki el lehet erre készülve. De azért a fizetésrendezés halad és el is fog jutni a célhoz, mert Márton Imrének és Juhász Ignácnak nincs annyi ereje, hogy — Debreczen egész társadalmával és polgárságával szembeszállva — megbuktassák a javaslatot.

Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

Kistisztviselők fizetése.

Fél négyóra után nyitotta meg az ülést Vecsey Imre elnök, ami után a bizottság áttért a folytatólagos tárgyalásra. Következett a rendőrségi iktató és kiadó fizetésének megállapítása.

Bacsó Dezső dr. a rendőrségi iktatónak és kiadónak 1800 korona helyett 2000 korona fizetést javasol, mivel ezek hivatalfőnökök és ezért méltányosnak tart valami emelést a fizetésökben.

Márk Endre azért nem hajlandó belelemenni a Bacsó által javasolt fizetésemelésbe, mert akkor a többi hivatalnokok fizetését is emelni kelene. Ragaszkodik a szervezőbizottság javaslatához.

Márton Imre indítványt tesz, hogy a iktatónak és a kiadónak az ő javaslatukban javasolt fizetést állapítsák meg.

Elnök szavazásra teszi fel a kérdést, mire a bizottság Márton Imre indítványát elveti és a szervezőbizottság javaslatát fogadja el.

Fenyegető hangok.

Juhász Ignác az ellen szólal fel, hogy a jogügyi bizottság mult ülésén nem tárgyalta le a szervezeti szabályrendeletet részleteiben, csupán általánosságban. Ez ellen ő tiltakozik.

Bacsó Dezső dr. megmagyarázza, a jogügyi bizottság a mult ülése elején ki-mondta, hogy a szervezeti szabályrendelet szervezeti részét oly feltétellel fogadja el, hogy a fizetésrendezés tárgyalásai során fog dönteni a szervezeti rész vitás pontjai fölött.

Juhász Ignác tiltakozik a tárgyalás ezen módja ellen

— Ezek után — jelenti ki Juhász — ne vessen rám senki, ha a közgyűlésen indítványozni fogom, hogy az ügyet vegyék le a napirendről.

Márk Endre: El vagyunk rá készülve!

Ezután a bizottság Juhász Ignác fel-szólalása felett napirendre tér.

Az irnokok fizetésének megállapításánál

Márk Endre javasolja, hogy az irnokok lakbérét 400 korona helyett 500 koronában állapítsák meg. Ezek a családok emberek fizetésükből megélni is alig tudnak, hisz némelyiknek 6—7 tagu családja van. Ha még 100 koronával megjavítják a lakbérüket, valamit segítenek rajtuk.

Fejér Ferenc dr. nagyon szívesen hozzájárul Márk Endre indítványához. Ugyanezen állásponton volt ő is a szervezőbizottság ülésein.

A jogügyi bizottság a szervezőbizottság által javasolt 400 korona lakbért fogadja el.

A mérnöki rajzolóknak

Fejér Ferenc dr. 2400 kor. fizetést javasol. Ezen állás nagyobb kvalifikációt kíván, mint például a tanácsi iktatói állás és mégis a tanácsi iktató 2400 kor fizetést kap, míg a mérnöki rajzolóknak 1800 kor-t javasolnak. Hivatkozik arra, hogy az állam a mérnöki rajzolóknak 10 kor. napi díjat ad. Ilyen körülmények közt a városhoz csak a legszelejtesebb elem kerül. Tisztességes fizetéssel azonban jó erőket lehet nyerni.

Komlóssy Artur a szervezőbizottság tervezetéhez képest, 2000 kor. fizetést és 600 kor. lakbért javasol.

A bizottság ezt a javaslatot fogadja el.

A rendőrök jövője.

A rendőrök fizetésének tárgyalásánál

tudna a szenvedélyének parancsolni? Követelőző lett s a fiatal hölgynek rendre kellett utasítani.

Egy óra telt el pajkos tréfák és félig-meddig szerelmes civakodások között. Egyszerre Rigobert rémülten kiáltott fel. A tenger elzárta a visszavezető utat, a dagály beálltával, mert körülkerítette a sziklát egészen.

— Elvesztünk! — mondta az angol leány kétségbeesetten.

— Nyugodjék meg — biztatta őt most Rigobert, uszóchampion voltának diadalmas tudatában — a part nem több háromszáz méternél ide s majd én elviszem önt oda a hátamon. De így felöltözve nem bírom elvinni, mert ruhája átnevésedve nagyon nehéz lesz. Le kell azt vetnie tehát és nyakamba kapaszkodnia egyik karjával, míg a másikkal a ruhát tartja fent, a víz felett.

A kicsike elpirult, dadogott, de mit t-hetett? És Rigobert az ő kérésére elfordult, amíg levette bluzát és fűzőjét.

— Megvan, — szól végre — de ide ne nézzen.

— Mi van meg? — kérdezte Rigobert.

— A bluzom és a fűzőt levettettem...

— És a szoknya, a nadrág, a harisnya?

— Az még rajtam van.

Márton Imre javasolja, hogy mellőzzék az osztályrendszert.

Márk Endre elengedhetetlennek tartja a fizetési osztály rendszert. Kell, hogy a hosszú, becsületes szolgálatot megjutalmazzák. Ez csak az osztályrendszer útján érhető el.

Fejér Ferenc dr. kifejti, hogy képzett, tapasztalt rendőrt csak becsületes fizetés mellett lehet kapni és ha biztosítva lesz az a rendőr, hogy bizonyos szolgálati idő eltelte után jobb fizetést kap. Ezért elengedhetetlen az osztályrendszer. A szervezőbizottság javaslatát fogadja el azzal a módosítással, hogy a rendőrök valamennyi osztályon át egyik osztályból a másikba 3-3 év után jussanak el.

Elnök szavazásra teszi fel a kérdést, mire a bizottság Fejér Ferenc dr. módosításával elfogadja a szervezőbizottság javaslatát.

Komlóssy Artur azt indítványozza, hogy a vámfelügyelői állást vegyék be a nyugdíjjogosult állások közé

Juhász Ignác szerint a jogügyi bizottság nem jogosult erre, mert a nyugdíjszabályzat ellen van s előbb a nyugdíjszabályzatot kell így megváltoztatni.

Fejér Ferenc dr. az erdei vasut felügyelőjét és őt is bevételetni javasolja a nyugdíjképesek közé.

Dóczy Emil dr. ezeken kívül a következőket javasolja nyugdíjképességgel felruházni: epreskerti faraktárnokot, téglagyári művezetőt és felügyelőt és 2 menházvezetőt.

A bizottság úgy határoz, hogy a vámfelügyelői állást nyugdíjképességgel ruházza fel, a többi javasolt állásokat azonban nem. A vámfelügyelőnek 2400 kor fizetést és 600 kor. lakbért állapít meg a bizottság.

Ezután a jogügyi bizottság hátralevő részleteiben is elfogadja a szervezőbizottság javaslatát.

Jó lesz az elővigyázat!

Márk Endre ezután azt indítványozza, hogy miután a szervezeti szabályrendelet részleteiben is le van tárgyalva, a letárgyalt anyag részleteinek harmóniába hozásával s az esetleg becsusztott hibák

— Le kell vetnie. Az inget is.
— Nem hallgat? Az Istenért meg ne forduljon!

— Ej, hiszen a szoknyájába be kell kötni a nadrágocskát, a harisnyákat, a cipőket.

— Mindezt?
— Természetesen. Hiszen ha megtelem vízzel, igazán nem tudom, hogyan jutunk ki.

A kicsike kétségbeesetten vetkezett tovább.

— Megvan — mondta ismét.

— Akkor engedje meg, hogy én is levethessem a kabátomat és a... Lesz szives ezt is a többihez kötni?

Aztán Rigobert, a nélkül, hogy hátranezett volna, a vízbe lépett s a leány a karjába kapaszkodott. A derék fú úgy uszott, mint a hal s nemsokára elértek a partot. Ott a kis angol leány elébe kapta ruháját s oly gyorsan, ahogy birt, a közeli sziklák mögé futott.

A történet további fejleményeit nem ismerem, csak a végeredmény jutott tudomásomra, hogy Rigobert ma férje a csinos angol hölgynek, s hogy férje még a nászéjszakán bevallotta neki, hogy ő azt előre így gondolta ki. Hogy Rigobert megörült e annak, hogy felesége őt előbb az orranál fogva vezette, azt sem tudnám mondani, de bizonyossággal megmondani.

elsimításával bízzák meg az elnökséget. Ez annál inkább is szükséges, mert kilátás van arra, hogy a közgyűlésen azzal fognak bizonyos oldalról előállani, hogy a javaslat nincs kellőképp kidolgozva s ezért le kell venni a napirendről.

Komlóssy Arthur mellette van az indítványnak. Akármerre csürjék-osavarrák a kérdést, a munkának augusztus hó 24 re, a közgyűlés napjára készen kell lenni, hogy ott simán keresztül mehessen. Olyan közgyűlési tagot nem tud elképzelni, aki ellenezni fogja e nagyfontosságú javaslat keresztülvitelét.

A bizottság Márk Endre indítványát elfogadja s megbizsa az elnököt, jegyzőt és ügyészt a revízióval. Ezzel az ülés véget ért.

A levegő meghódítása.

*

(Gross és Parceval új felszállása. — Piquart hadügyminiszter légi útja. — Az első találkozás a levegőben.)

Tegnap reggel nyolc órakor Gross őrnagy katonai kormányozható léghajója és Parcevall kormányozható ballonja újból felszállt a tegeli lövőtérrel. Mindkét léghajó körülbelül két óra hosszáig maradt a levegőben. A Gross-féle katonai léghajóban megint Ernő, szászaltenburgi herceg foglalt helyet. A „Parcevalt“ Kehler kapitány kormányozta. Kehler kapitány utjának eredményéről a következőképpen nyilatkozott:

— Nyolc óra tíz perckor szálltunk fel és Moahit felett elszállva a Brandenburgi-kapu elé értünk. Ott találkoztunk a Gross féle katonai kormányozható léghajóval. Ez minden bizonynyal az első rendezvous a levegőben. Egyideig együtt manővereztünk. Gross őrnagy körülbelül 60 méternyire lebegett fölöttünk. Azután együtt folytattuk utunkat és tíz órakor ategeli lövőtéren kikötöttünk. Az utazás kitünően ment. Eleintén volt egy kis küzdelmünk egy légáramlattal, de azután gyengébb lett az. Pompás panoráma fejlődött ki előttünk. Légi u'unk célja volt a személyzet kioktatása s az aeraklubnak is alkalmat akartunk adni légi kirándulásokra.

Párisból jelentik: Piquart francia hadügyminiszter tegnap délelőtt Saint Cloudban felszállt az „Excelsior“ léghajón. A hadügyminiszter minden baj nélkül délután négy órakor Rouven és Dieppe közt leszállt.

Kereskedők sérelmei.

Az Orke hajdumegyei kerületéből.

A vasárnapi munkaszünet és egyebek

Az OMKE hajdumegyei kerülete tegnap tartotta választmányi gyűlését Falk Lajos elnöke alatt és a választmány tagjainak élénk részvétele mellett.

Az elnöki jelentést, amely beszámol a kerületnek a közgyűlés óta tett ügymenetéről, tudomásul vette a választmány. A jelentés megállapítja, hogy az újabb törvény alkotások közül a kereskedelmi érdekeltség szakkérdésekben nem talál megfelelő meghallgatást, sőt mint azt a végrehajtási novella életbeléptetése időpontjának megállapítása körül tapasztalhattuk, a kereskedőség nyilvános károsodásával s jóhiszeműen szerzett jogaik megrövidítésével hozatnak és tétetnek a kormányin-

tézkedések. Az adótörvények küszöbön levő megváltoztatásából is nyilvánvaló az adótehernek a kereső osztályokra való át-hengerítése, amelyekből természetes, hogy a kereskedő osztálynak az adott viszonyok között súlyos panaszokra van jogos oka. Napirenden volt a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvényjavaslat tervezet, amely a választmányi tagoknak igen élénk érdeklődésével találkozott. A fiatalabb főnökök a kereskedő ifjuság elnökével, Kontsek Kornállal élükön, külön indítványt tettek, hogy a törvény intencióival szemben a kereskedelmi üzemekre nézve és pedig kivétel nélkül minden szakmára, a teljes vasárnapi munkaszünet javasoltassék; ezzel szemben a választmány szó többségével a délelőtt tíz óras általános közkötelező, minden szakmára terjedő vasárnapi záróórát javasolja a központnak a törvény végleges szövege gyanánt.

Az elnök javaslatára jegyzőkönyvileg üdvözli a választmány a főtitkárul megválasztott dr. Szende Pál ügyvédet és lelkes szavakkal hívta fel a választmány tagjait, hogy az új kartársakat az egyesülés táboraiba bevonni igyekezzenek; az egyesülésnek csak a tagok minél tekintélyesebb számban való megszaporodása adhat megfelelő létalapot és csak akkor leszünk képesek az igazi sullyal fellépni, ha a közös cél és a párhuzamos érdek egy egységes, hatalmas seregbe egyesíti az egész kereskedőséget; maga a vidék pedig számbeli túlsúlyával és kerületeinek minél nagyobb tömegével áll a központ mellett.

Mit akar a király.

A tartózkodási program.

Szeptember elején Budapestre jön.

A király az eddigi diszpozíciók szerint szeptember 3 ikáig marad nyári tartózkodásra Ischlben és ezután néhány napra Bécsbe megy. Az ezidei tartózkodás Ischlben a királyra igen jó hatással volt. Egészségi állapota tartósan kitünő. Hangulata a legjobb. A király ez évben is számos vadász-kirándulást tett.

Ő felsége szeptember hó első harmadában, előreláthatólag szeptember 6-án, több mint négyheti tartózkodásra, Budapestre, illetőleg Gödöllőre érkezik. Szeptember 10-én Erzsébet királyné halálának 10-ik évfordulóján a budai templomban tartandó ünnepies rekviemen jelen lesz.

Szeptember 15-én Veszprémbe utazik a nyugatmagyarországi hadgyakorlatokra, amelyek szeptember 16, 17. és 18-án fognak megtartatni. Veszprémbe a püspöki palotában fog lakni és a hadgyakorlatok után visszatér Budapestre, hogy szeptember utolsó napjaiban az osztrák és magyar delegáció tagjait az udvari ebédeknél vendégül lássa.

A budapesti tartózkodás előreláthatólag október első napjáiig fog kiterjedni, mire ő felsége Bécsbe visszatér. Október közepén a spanyol királyi pár bécsi látogatása van kilátásba helyezve.

Hir szerint az uralkodó család fiatal tagjai ő felsége 60 éves jubileuma alkalmából külön hódolatot terveznek mint a Habsburg-ház legelső fejének. Ezen egyedül álló hódolat közvetlenül a 60 éves jubileum napja előtt fog a schönbrunni kastély színházában lefolyni.

A városi vízvezeték.

Három kut szivattyuzása.

Két kutat újra kell furni.

Debreczen város vízvezetési bizottsága ma délelőtt 11 órakor Kovács József polgármester elnöklete alatt ülést tartott, melyen Aczél Géza főmérnök a vízvezeték munkálatainak mai állásáról és a szükséges teendőkről tett előterjesztést.

Az ülésen Aczél Géza főmérnök bejelentette, hogy Farkas Kálmán miniszteri tanácsos, ki a vízvezetési munkálatok felügyeletét eszközözi, azt a kívánságot terjesztette elő, hogy az 5, 6, 7 számú kutakat kezdjék meg állandóan szivattyuzni. Így akar meggyőződni arról, hogy a kutak elég vizet adnak e. A miniszteri tanácsos kívánságának teljesítésébe szívesen belemegy, mert az által sikerül majd a mindég kétkedőket is meggyőzni arról, hogy a vízvezetési kutak megfelelők. Mielőtt azonban a szivattyuzást megkezdhetnék, beton aknákat kell építtetni a kutakhoz és három centrifugál szivattyut kell megrendelni. Ezért javasolja, hogy a beton aknázásra írják ki a pályázatot és rendeljék meg a szivattyukat.

A bizottság Fejér Ferenc dr. és Tóth István hozzászólása után az indítványt elfogadta.

Fejér Ferenc arra nézve kér felvilágosítást, hogy a vízvezetési kutak munkálataival hol tartanak a vállalkozók.

Aczél Géza előadja, hogy a készen levő kutakon kívül már elkészült a 7 ik számú is. A 8. sz. kútnál folyamatban van a csőhuzás, a 9. számúnál a csövek ki vannak huzva s már kezdődik a szivattyuzás. A 4 és 1. számú kut furrásánál a vörös fenyő csövek elszakadtak s mivel a csöveket nem bírták kihuzni, a két kut helyett másik két új kútát fognak a vállalkozók furni a mostani kutak helyétől 2-4 méternyi távolságban.

A bizottság a főmérnök előterjesztését tudomásul vette, mire az ülés véget ért.

Hajsza egy betörő után.

Menekülés Debreczen és Szabadka között.

Nyiregyháza réme.

A debreczeni rendőrség lázas munkával kutatott ma egész nap egy betörő után, aki a közeli Nyiregyháza követt el több betörést. Ezek között legnagyobb az, amelyet Herskovics Márton nyiregyházi vendéglős kárára követett el. — A rendkívül ügyes tolvaj, nagy fufanggal kiszemelte azt a pillanatot, amikor a meglopott vendéglős nem tartózkodik magánlakásában, hanem üzleti helyiségeiben.

Ily alkalmas időül mutatkozott a veszedelmes betörőnek a mai éjszaka s a kínáló alkalmat felhasználva, a vendéglős lakását feltörte, az itt talált szekrényeket felnyitotta és közel 3000 korona értékű ékszert lopott el. Magával vitte 150

korona készpénzt is, amely csaknem mind apró volt.

A lopást kevéssel a tolvajmunka végrehajtása után felfedezték, de a tettest már nem foghatták el, mert megszökött. Sőt a nevét sem tudták megállapítani, csupán csak személyleírásához szükséges adatok álltak a nyomozó hatóságok rendelkezésére.

Eszerint a betörő munkásöltönyben volt öltözködve, sípkát viselt, szőke bajusza és göndör haja volt.

E hézagos adatokat a nyiregyházi rendőrség táviratilag közölte a debreczeni bűnügyi osztállyal, amely a sürgöny vétele után azonnal mozgósította nyomozó közegét.

Egész napon keresztül folyt a rendőrség kutató munkája, de a tettest nem tudták elfogni. Megállapították azonban azt, hogy a betörő délután négy órakor Debreczenben volt, Tiszapolgár felől érkezett és Szabadkára váltott jegyet.

A vasuti jegyek árát nikkal pénzekkel fizette, amely szinte kétségtelessé teszi azt, hogy ő volt a nyiregyházi betörő. Ez adatokat közölte a rendőrség a nyiregyházi bűnügyi osztállyal, mely egy detektívét azonnal elindította Szabadkának.

Merénylő honvédhadnagy.

Szerelmi dráma Mária-Remetén.

Linek Ferencné született Weinhandl Mária nővérével, özvegy Reinach Jánosnéval és 17 éves, első házasságából származó leányával Wrnaletzky Irmával elmentek Mária-Remetére, a bucsura.

Amikor a villamosról leszállva, a remetei vendéglőt elhagyták, a keresztnél szemközt találták magukkal Pauli Géza 55 éves szabadságolt honvédhadnagyot, akinek Reinachné nagyanyja.

A fiatalember Nagyváradon ismerkedett meg Wrnaletzky Irmával, eljött utána Budapestre és itt el is jegyezte a leányt magának. Közben kilépett a katonaságtól, de csak ideiglenesen szabadságolták, hogy a leányt feleségül vehesse. Azonban a házasságból semmi sem lett, Pauli addig huzta-halasztotta a dolgot, mindenféle kifogást használt, míg Linekné visszaküldte neki a leányának adott jeggyűrűt és a viszonyt megszüntette.

Pauli többször ki akarta békiteni jegyesét és annak anyját, de ez nem sikerült, mert Pauli megfenyegette, hogy megöli.

Tudta, hogy kimennek Mária-Remetére és egy éles ollóval fölfegyverkezve, várta őket.

— Még egyszer beszélni akarok önnel! — mondotta a leánynak és közel lépett. A következő pillanatban a leány sikoltva esett össze, a dühöngő ember pedig hirtelen őt szurást ejtett rajta. Hármat a hátán, egyet a hasán és egyet alsó balkarján.

Mialatt az asszonyok a súlyos sérüléseket szenvedett leánnyal foglalkoztak, az ollót kétszer a saját mellébe szurta. —

Ugy a leány, mint Pauli sérülései súlyos természetűek, mindkettőt az új Szent János kórházban ápolják.

Inzultált debreczeni uriaszony.

Egy munkás merénylete.

Följelentették a rendőrségen.

Debreczen uri társadalmának egyik ismert és jelentős tagjának, Erensberger György nyugalmazott vezérőrnagynak feleségét durva támadás érte ma délelőtt a Csapó-utcán.

Utja ugyanis erre vitte s amint az ötödik számú ház előtt elhaladt, ahol ezidő szerint éppen építkezés folyik, a szórakozottan sétáló urinő nem vette észre az álványokat s így gyanútlanul lépett az építő oszlopok alá. E pillanatban egy tenyeres markos munkásember ugrott mellé s cementtől piszkos tenyerét a két vállára ütve, válogatlan kifejezésekkel rákiáltott, hogy *takarodjon ki az állások alól.*

A megtámadott urinő a nem várt gorombaság után csaknem önkivületi állapotban ment fel a rendőrségre, ahol nyomban jelentést tett az ellene intézett támadásról. A bűnügyi-osztály természetesen azonnal elrendelte a megtorló eljárást a gorombáskodó munkás személyét ki-nyomozzák s aztán szigorúan megfognak büntetni.

Az áruló katona sipka.

Inspekolósnak nem jó lenni...

A rendőr a káplár és a hűtlen feleség.

1.

Debreczen városának gömbölyűre táplált névtelen közegét inspekolóra hívta a kötelesség. A kitűnő közeg tehát elment őrt állani, ami annyit jelent, hogy őrizetlenül hagyta odahaza igen takaros kis feleségét. Az asszonynak azonban éppenséggel nem imponált a hivatalos rendszer, mert hát, mondjuk ki, a szerelmet ő csak rendszertelenül szerette. A rendőr-férj azonban, hivatásához méltóan, a beosztás embere volt s azzal azt is mondhatnók, hogy takarékos volt a kiosztással. Így élt édegett a gömbölyű rendőr s mellette méltatlankodó felesége.

— Holnap lejár a szabad napom — mondá egyszerűen de nemesen a férj.

— A szabadságod? — válaszolt gúnyosan az asszony, majd csöndesen melankóliával tette hozzá: hiszen ez oly mindegy. A férj felszisszent, [de mert érezte, hogy az asszonynak igaza van, felkötötte egyedüli fegyverét, a rozsdás kardját s elment vigyázni más házatá-
— ékára.

Vanger Sándor és Társa Batthyányi-u. I. szám.

⇒⇒⇒ Párisi mintára berendezett női ruha készítési műterme megnyílik szeptember 1-én. ⇐⇐⇐

Az ajtónál, a bucsu csók után, még visszaszólt.

— Hiába, első a kötelesség.

— A kötelesség? ! legyintett az asszony.

Csak ezt hagyjuk. Mire a rendőr, a kitűnő közeg, teljes felszereléssel eltűnt.

2.

Történt pedig, hogy kinyílt az ablak s azon megjelent két picinkó 59- és bakancs. Mindjárt megjelent a folytatása is, de az már 39-es — káplár volt.

— Nem tudom, hogy jó helyen járok itt — mondá a rendőrnél sokkal csinosabb baka s gyöngéden átölelte a piruló menyecskét.

— Semmi esetre se jár rossz helyen — válaszolt nem éppen haragosan az asszony, de azért ráütött a baka-káplár kezére. A derék hadfi aztán a hadsereg tagjához illő ékes szózással ecsetelte, hogy milyen kellemetlen, ha az embernek szabadnapja van s nem tudja hová ölje bele a szabadságát.

Az én uram meg most poszton áll — szegény, — sóhajtott szeliden az asszony. Pedig az nagyon rossz dolog.

— Állni, állni, bizony az rossz, hagyta helybe a katona. Pláne a rendőrnél. Mert az hiába áll, ugyse történik semmi.

És ha elő is adja magát valami — elszalad.

En ismerem már az uramat, nem mernek a rendőrök kikezdeni?

A katona persze felhasználta a kitűnő alkalmat s ütni kezdte a vasat. Mindenki a maga szerencsésének kovácsa elmélettel, egészen a forr pontig, ütötte az alkalmát a katona, mikor belépett az ajtón a rendőr férj, a kitűnő, de teljesen alkalmatlan közeg.

3.

És mit tehetett a káplár? Az ágyba nem bujhatott, mert az esetben ott lett volna, ahol az a bizonyos egyén, tehát — elvégre ez az ut volt a legközelebb — leesett az ágy alá.

— Te mit végzel itt? — szólt — csalhatatlan rendőrszimmattal a feleséges.

— En? — semmit — nyugtatta meg a feleség.

A férj erre még sokkal nyugtalanabb lett s mint egy Cherlok Holmes egy, kik carter csapott rá az asztalon heverő katonasipkára.

— Asszony, add elő nekem ennek a sipkának a fejét! — ordította magából tökéletesen kikelve a közeg. Erre persze szörnyű fejtelenség keletkezett.

— Engem megcsaltak — sopánkodott sirva. És én még elmentem hazulról. En bolond. — Hol is volt a fejem, hol van a katona sipkának a feje? Végre is megpillantotta a derék katonának az ágy alól kilógó lábát. Hát ez lábatlankodott itt? — szólt most már nyugodtan, karonfogta a káplárt és felvitte a rendőrségre.

4.

Az asszony, a katona aláírta a jegyzőkönyvet, a rendőr pedig elment s beadta a válókeresetet. Mit is tehetett volna egyebet.

A bőrkabátos pénzhamisító.

A nagy Adolf újból Debrecenben.

A sátoraljaujhelyi rendőrség körözi.

Debrecenben nem ismeretlen a *Kulhanek* Adolf neve. A bőrkabátos, angol viseletű szélhámos gyakori volt Debrecenben is szédületes hazugságaival sikerült és nem egy derék, becsületes polgár vagyoni romlását előidézni. A Debrecenben jól ismert szélhámos most a felvidéken, Ungmegyében, főleg Sátoraljaujhely vidékén üzi veszedelmes manőverjeit.

Ujabban „pénzfelvételekkel“ foglalkozik a jeles férfi, ami abból áll, hogy a nyert, teljesen jó ezer koronásokat, rosszul utánzott hamis pénzekkel váltja fel. E manipulációval sikerült is neki vagy 20–25 [Ungmegyei embert megkárosítani és ilyenformán közel 25 ezer korona hamis bankjegyet helyezett el a többnyire rusnyák gazdálkodók között.

A becsapott gazdálkodók természetesen feljelentést tettek ellene a sátoraljaujhelyi rendőrségnek, amely ma körözményt küldött a debreceni bünygyi osztályhoz és ebben a megcsalt emberek egész légióját sorolja fel. A debreceni rendőrség, természetes a nyomozó eljárást folyamatba tette, mert nincs kizárva, hogy *Kulhanek* Adolf ur ismét Debrecenben tartózkodik.

UJDONSÁGOK.

— **A debreceni egyház presbiteri gyűlés.** A debreceni református egyház augusztus hó 23-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja az egyház tanácsstermben a presbiteri gyűlést amelynek a legfontosabb tárgya annak az eldöntése lesz, hogy a debreceni egyház a pótválasztás alkalmával kire adja le a szavazatát.

— **Gotterhalte.** Budapestről táviratozzák: A budavári Mátyás templom előtt a Szent István ünnepély alkalmával nagy tüntetést rendeztek az egyetemi hallgatók s a közönségnek nagy része. Amikor a katonazenekar rázendített a Gotterhalte-ra a mintegy száz főre tehető egyetemi ifjuság és a közönség nagy része a Hymnuszt, a Kossuth-nótát kezdte énekelni. A katonazenekar azonban csak tovább játszotta a Gotterhaltét, mire retentő zsvaj keletkezett:

— Abcug, le velük! — kiálták mindenféle. A közönség megéljenezte a tüntetőket.

— **A református egyház ügyei.** A debreceni ref. egyház gazdasági bizottsága augusztus hó 22 én délután 3 órakor az egyház tanácsstermben ülést tart. A napirenden folyó ügyek szerepelnek.

— **A pápa szabadsága és függetlensége.** *Düsseldorfban*, mint egy onnan érkezett távirati tudósításunk jelenti, a németországi katolikusok nagygyűlést tartottak, amelyben a pápa szabadsága és függetlensége fölött volt vita. A nagy gyűlés határozati javaslatot fogadott el, a melyben kimondja, hogy a nagygyűlésnek hangsúlyoznia kell azt a tételt, hogy a

pápát teljes és valódi függetlenségi szabadság illeti meg, mert az előfeltétele a katolikus egyház függetlenségének és szabadságának.

— **A vasárnapi munkaszünet.** Szterényi József államtitkár új törvénytervezete a vasárnapi munkaszünet szabályozásáról nagyelégületlenséget keltett a vidéki kereskedelmi alkalmazottakban a nélkül, hogy kielégítette volna a vidéki kereskedők óhajait. A kereskedők állítólagos érdekében tervezett vasárnapi munkaszünet megszorítása, illetve az elárusítás engedélyezése déli 12 óráig a főnökök részéről Danae ajándéknak tekintetik, mivel a cserébe követelt hétköznapi szünet sokkal nagyobb zaklatásoknak és üzembavarásoknak teszi ki a kereskedőket, semhogy az egész vasárnapi elárusítás ér, az alkalmazottak még 24 órai munkaszünetük csorbitását látják benne, mert megvannak győződve, hogy a kárpótlásul adott hétköznapi szünet egyszerűen kivihetetlen. A Temesvári Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete azért mozgalmat indított a teljes vasárnapi munkaszünet érdekében, melyhez már eddig is számos kereskedelmi és alkalmazott egyesület csatlakozott. E tárgyban *szepetember hó 6-án* egy országos kongresszust rendeznek Temesvárott, melyhez már nagy számmal érkeztek a bejelentések.

— **Az ellopott örökség.** A Debreceni Független Újság csütörtöki számában már részletesen megírta azt, hogy *Puzsa József* földmives örökségébe hagyott vagyona, szőrén-lában eltűnt. A rendőrség nyomozott ebben az ügyben és megállapította, hogy azt *Poka Antal* tulajdonította el, akinél 1160 korona készpénzt a házkutatás alkalmával megis találtak. Az érdekes ügyet ma tette át az elkobzott pénzzel együtt a rendőrség, az ügyészséghez.

— **Templomfoglalás.** Monaszttriból jelentik, hogy bolgárok *Kilinóban* elfoglalták a görögök tulajdonát képező templomot. A görögök részéről tett lépésekre elhatározták a hatóságok, hogy a bolgárokat a templomvisszaadásra fogják felszólítani.

— **Meglopott debreczeni tanár.** *Kardos Albert* drt, debreczeni tanárt, nyári lakásán a sövényházi pusztán cseledje meglopta. Eltulajdonította 100 kor. értékű arany óráját. A tolvaj leányt feljelentették a rendőrségen.

— **A vác-rétsági rablás.** *Szabakáról* jelentik nekünk: Tegnapelőtt délután megjelent *Palánkán* dr. *Hirsch* orvos előtti *Seres Péter* és arról panaszkodott, hogy napok óta heves láza van. Az orvos megvizsgálta és konstataálta, hogy *Seres* ballábán hatalmas lösebb van. Mint-hogy *Seres* ennek eredetéről nem tudott felvilágosítást adni, az orvos a szolgabíróságra küldött, honnét egy esendőrt küldtek ki, akinek hosszas vallatás u'an *Seres* bevallotta, hogy részt vett a vác rétsági rablómerényletben és ott kapta a sebet. Azután elmondotta, hogy augusztus 2-án a vác-rétsági országuton több társával együtt megtámadta *Grün Ákos* és *Mozser* vállalkozók kocsiját és a vállalkozókat leütve, tőlük 40 000 koronát elraboltak. A rablásnál neki az a szerep jutott, hogy ügrott a lovak elé. Dulakodás közben a kocsi rálőtt és ettől a sebtől volt láza. *Seres* még elmondotta azt is, hogy neki 10.000 korona jutott a rablott pénzből és ezt a pénzt az óbecsei határban ásta el. *Seres* nem doigozott az ipolyvölgyi h. é. vasutnál, hanem *Palánkán*, hol mint ver-

kedő embert ismerik. Julius végén meglátogatta Serest Marovics Nákó régi cimborája, ki elmondta neki, hogy most kitűnő alkalom volna pénzt szerezni, menjen vele Rétságra, Seres el is ment és ott főzték ki a tervet Orlics György, Orlics Mihály és Marovicsossal együtt. A merénylet elkövetése után a két Orlics és Marovics külföld felé menekült a rablott pénzzel, Seres pedig Palánkára ment. Seresnek a már gennyedésbe menő sebének bekötötték és bilinesbe verve, Óbecsére szállították, hol megmutatta, hova rejtette el a pénzt. A 10 000 koronát kevés hiánnyal megtalálták. Az elfogott rablót lefényképezték és a fényképet felküldték a pestvidéki ügyészségre.

— **Szerencsétlenül járt munkás.** Korbori Lajos püspökladányi napszámos embert végzetessé válható baleset érte ma délelőtt. Egy ház elbontása alkalmával, egyik falazat rádőlt és a szerencsétlen embert maga alá temette. A súlyosan sérült Korbori Lajost beszállították a debreceni kórházba.

— **A horvát letartóztatások.** Ed-dig meg nem erősített hírek szerint Zágrábban ma ismét két letartóztatás történt, de még meg nem állapítható, kik a letartóztatott személyek. A zágrábi ügyészség fogházába ma a hűtlenségi pörökbe négy egyént szállítottak be, kettőt *Kotajnicából* és kettőt *Petriuzából* környékről. Koputzi vizsgálóbíró ma ismét *Kotajnicába* szállt ki. A szerdán letartóztatott újságírók védelmét Hoffer dr. vállalta el, aki az ügyészséggel folytatott megbeszélésében *Grerkovits és Tomits* azon becsület-szeri nyilatkozatát adta, hogy a nevezettek az összes körökkel semmiféle összeköttetésbe nem állanak. Szabadlábra helyezésük, a mai nap iolyamán valószínűleg el lesz rendelve.

— **Feltört bolt.** Hajduszoboszlóról telefonálják, hogy ott öv. *Goldstein* Péterné boltját mára virradó éjjel feltörték és kirabolták. A tolvajok régi betyár szokáshoz híven, kiásták a bolt falát és az így támadt résen hatoltak be. A betörők 200 korona értékű árut vittek el, a csendőrség nyomoz a tolvajok után.

— **A kut titka.** *Plávek* Józsefné hétfőn eltűnt fia lakásáról és azóta nem tért vissza. A csendőrség kutatott az asszony után, de hollétét nem sikerült megállapítani. Végre ma délelőtt az erdőőrök megtalálták a nagyerdőn egy kut vizében, a hol természetesen meg volt halva. A félig márt oszlásnak indult holttestet beszállították a kózkórház hulla házába, ahol felboncolják s azután eltemetik. Nem nyert megállapítást, hogy öngyilkosság történt-e vagy szerencsétlenség.

— **Elveszett a Pásti-utcaótlól a Sziv-utcaótlóig vezető uton egy erszény, a becsületes megtalálót kérem sziveskedne jutalom mellett kezeimhez szolgáltatni, Sziv-utca 4. szám.**

— **Szabászati és varrótanintézetben** szeptember hó 1-én új kurzust nyitok. *Berlini szabászati akadémián* szerzett tapasztalatom folytán *alapos és könnyű módszer szerint tanítok*. Varrónőknek külön esteli tanfolyam, melynek befejeztével mint szabásznők bárhol alkalmazhatók. Beiratkozást bármely hétköznap elfogadok, a felvilágosítással készséggel szolgálók. Könyves *Tóth Ilona*. Rákóczy-utca 14. szám.

— **„Debreczen” szálloda** a Vidéki polgárság találkozó helye, állandóan frissen csapolt *Hagenmacher* sör. Tisztán kezelt érmelléki fajborok kimérése. Ujabban *Thabledot* rendszert vezettem be étter-

membe. Ebéd 3 fogásból leves, sült, tészta vagy sajt, esetleg gyümölcs 1 korona, vacsora 1 sült, sajt 70 fillér. Ajánlom továbbá tiszta vendégszobáim, város központján 1 személyre 1 kor. 40 fillértől 8 koronáig. Kisebb társaságoknak külön éttermek. Szeparék állnak rendelkezésre, figyelmes kiszolgálás. — Szives látogatást kér, tisztelettel *Kovács Aladár* vendéglős.

— **Zenekar a Margitfürdő vendéglőben.** Holnap Vasárnap 4 órától éjjel 12 óráig jó időben a pazar villanyfényben uszó kerthelyiségben, kellemetlen idő esetén a diszteremben egy elsőrendű művészi nivón álló szervezett városi zenekar hangversenyezik, tányérozás nincs, belépő díj nincs, de van ám olyan kitűnő finom ízű *Nagymihályi „Casinó” sör*, hogy aki megissza annak szíve igazán vágyik mindég vissza. Ezen városunkban egyedül álló kitűnő *Nagymihályi sört* ki zárólag itt csapolják egyedül egész Debreczenben. Szives pártfogásukat kérve.

REGENY-OSARNOK.

Az alpesi Vampyr.

78. Regény.

— Különcnek tart a világ, az is vagyok, a mint tapasztalhatta is. Ezt a rejtéket mindazonáltal nem én, valamelyik ősom építette s más célra szánta, akkor háborus idők voltak. Atyám berendezte lakhatóvá, én pedig kis paradicsommá tettem, csupa különöz passzióból. Azt tehát most már tudja, hogy micsoda fészekben van, még csak azt kell tudtára adnom, hogy kivülem e rejtett hely létezéséről csak még nagyon kevesen tudnak és azok távol a nagy világ más pontjain élnek — a köszikla keblébe rejtett lakosztály tehát: erősebb börtön minden földalatti pinezénél.

— Ést most ne erről többet. Azon kezdem, hogy ifjuságom első éveiben beutaztam az egész világot s tapasztalatokat szereztem magamnak, később nőszülni is lett volna kedvem, de imádásra méltó nőt olyat, a kibe az én kissé vadtermészetem komolyan szerelmes tudott volna lenni, nem találtam.

Kalandozva töltöttem életemet. Ezelőtt ötödfél évvel unokanővérem özvegygyé lett s én azon gondolatra jöttem, hogy ha ő engem szeretni tudna, talán az egyedüli lény lenne, az eddig ismeretek közül, kit komolyabban megtudnék szeretni, megkértem kezét, de ő vonakodott tőlem . . . időt engedtem tehát, s igyekeztem szerelmét megnyerni, bár láttam, hogy nem nagy volt türelmem a várakozásra. Mindaddig, míg őt meg nem láttam egy estélyen.

Csak egy pillantást kellett vetnem bájos alakjára s arcára, éreztem, hogy őn a valódi, a kit én eddig hiába kerestem, s keserűen kellett meggyőződnöm róla, hogy ez egyetlen már másé. Hatalmas szenvedély járta át keblemet, szivemben egész ereje összegyűlt szerelmemnek s mi kor szemeim az önével találkoztak, villám sújtását éreztem, misztikus láng égette idegeimet s én tudtam, hogy ez őnt sem hagyandhatja érintetlenül. Ez volt az signora, mi őnt megbabonázta, nem pedig a mit eddig tévedésen hitt: a boszorkány gitanó lombikjában levő szerelemillat, melyről *Clarisse* anyónál panaszkodott. Nem tagadom, hogy bizonyos illatnak vonzó, másnak eltaszító ereje van; nem tagadom, hogy a természet buvárai lassan öl mérget s élethosszító elixíreket tudnak főzni füvekből, gyökerekből. Nem tagadom, hogy sokféle erő és tudomány van elszórtan az

emberiség hatalmában, melyekkel nem ritkán vissza is élnek, de én nem éltem e fajtájú hatalommal, tisztán szerelmem nagysága volt az, mely önre ha'ott s egyedül azért signora . . . csak azért, mert ön soha sem szerette igazán a férjét.

— Szomorú voltam, folytatá *Amadeo* egy kis szünet után, de eszem ágában sem volt szerelemmel önhöz tolnakodni. Visszahuzódtam s nem fogadtam el *signor Albert* vendégszeretét amaz estén, mikor a signorákat hazakisértem.

— Másnap önnel találkoztam, saját kastélyom fölött, a vizesésnél, s nem állhattam ellent, hogy ne kutassam érzelmeit. Ön egész a kétségbeesésig meg volt rémülve láttamra. Miért? kértem én, miért? Van abban valami elrémítő, egy tisztességes lovaggal, egy ismerőssel találkozni; majdnem örüllté tett az öröm a sejtelemre hogy szerelmem önnek szívében visszhangra talált, bár ön még sem sejtí azt. Nem állhattam ellent vágyamnak, hogy a kedvező alkalmat felhasználjam, s megbizonyosodáshoz jussak: elvezettem őnt járatlan ösvényeken a lápig, sőt karomba ragadtam — hogy átvigym. Signora, emlékszik még e jelenetre? Nem felel! Ám mégis tudom, hogy nagyon jól emlékszik. Hala-vány és remégett karjaimban, de én már akkor megbizonyosodtam arról, hogy férjét nem szereti . . . hogy nem is szerette soha . . . Mikor elvesztettem szemeim elől, iszonyu irt éreztem keblemben, visszarohtam a helyekre, hol ön időzött, hogy letérdelek e nyomokra, hol az ön lábai nyugodtak. Akkor leltam meg a virágot, a bokrétát, melyet ön szedett s a szikla tövébe tett. Ez volt minden, mi öntől nekem hátramaradt. Első pillanatban haza akartam vinni, hogy örök emlék gyanánt őrizzem, mint egy szent erekjét, de ebben mégis nem nyugodtam meg: figyelmét akartam magamra vonni, más küldemény-nyel nem mertem, azért küldém saját virágait, egy szerény szalaggal összekötve, csupán azért, hogy széjjel ne hulljanak, s ön azt hitte, hogy e szalag illata büvölte meg, s panaszkodott *Tarna* előtt.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Terményfőzsdé.

Schwarzer K. debreczeni bizományos távirati jelentés

Budapest, 1908. augusztus 21.

Határidők lanyhák. Készaru 5-el olcsóbb.

1908. októberi buza	11.14. -15
1908. májusi buza	—
1909. áprilisi buza	—
májusi rozs	—
1908. októberi rozs	9.26. -27
1909. áprilisi rozs	—
októberi zab	—
1908. májusi zab	—
áprilisi zab	—
1909. májusi tengeri	7.09. -10
1908. júliusi	—
1908. augusztusi tengeri	7.64. -65
1908. augusztusi rapese	—

Ne vegyenek selymet

addig míg a mi garantírozott szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és színes ujdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszonynak, bál, társaságra és utcai toilletnek és blousoknak, bélesnek** stb. való K 1.15-től K 18-ig méterenként.

Csakis jóállás melletti solid selyemszővetet árulunk, direct magánosoknak vám és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U.18. (Svájc.)

2 Selyemszővet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

LÁSZLÓ ZSIGMOND állatorvosi-rendelő

Irodája
nagy és kis állatok részére
Csapó-utca 30. sz.
Telefon 558. szám.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselete.
Iroda Debreczen, Piacz utca 77. sz. az udvarban.
Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.
A modern electrotechnika minden e szakmába vágó munkálataival foglalkozik, — lakások, üzletek, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakzséruiséggel és igen jutányos árban készíti.
Tervezetek és költségvetés díjtalan.

Kaliczky Ernő

fodrász üzlete
Egyháztér 3. szám.
Nagytemplom mellett.

Legbiztosabb szépitőszér a Fáy-féle Arcz-Grém

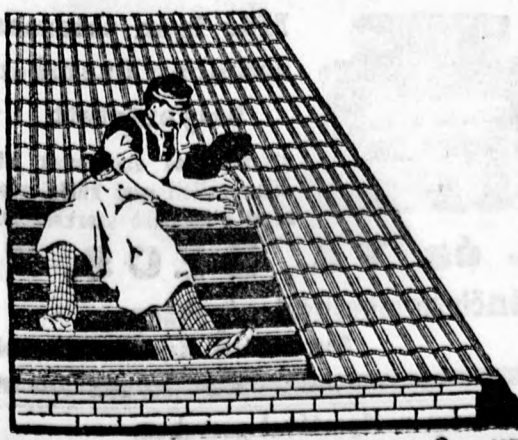
hatása osodás!
Szépit, fiatalít! Legkítánóbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztálatanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban 1—2—3 koronás üvege.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknél, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyszaru” gyógyszerár.
Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,
lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége
(Piacz u. 72.) által készítettnek.
Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.
Világítótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.
Telefon 568. sz. Telefon sz. 568.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Mennyasszonyi kelengye szőnyeg és divatárház.

Fürdő köpenyegek, uszó ruhák, Gyapju és Pelusch utazó Plaidek

nagy raktára!

Hajdusági
Bajuszpedra.

Szép a bajusz

a híres
HAJDUSÁGI PEDRO-vel.
Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos
Törvényesen védve.
1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész.
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyszaru” gyógyszerár.
Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

LÄHNE-féle tan- és nevelőintézet

Fennáll 55 év óta.
Teljes VIII oszt. nyilvancossági joggal bíró főgimnáziummal, elemi iskolával és IV. oszt. reális-kolával

Államérvényes bizonyítványokat állít ki és érettségi vizsgálati joggal bír.
Egyéni nevelés és tanítás. Gondos felügyelet. Önállóságra és öntevékenységre való szoktatás, idegen nyelvek és sport gyakorlása. Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság.

DEUTSCHNÁL MINDENKOR FRISS

Valódi Karlsbádi kétszerüstlt kapható.

A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs,
mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legelővidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát (mitessen) bőrbajokat. Kicsimítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem zsáros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:
Mihalovits Jenő gyógyszerár.
Debreczen,
Főplac 31, a városházzal szemben.

Dr. Kardos Samu és Dr. Gábor Jenő

Társ-ügyvédi irodája
f. évi augusztus 16-tól kezdve Ipar és Kereskedelmi Bank Piacz-u. 58. sz. a. palotájában I. emelet 14. ajtó szám alatt van.

Legjobb órák,

legszebb ékszerek
szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piacz-utca 42.

Mész

vaggonszámra a Mezőtelegdi vasutállomáson olcsó árban kapható.

Megrendelések a következő címre intézendők:

Márkus Sándor

Vércsorog, pr. Mezőtelegd.

Az építető és építő közönség figyelmébe.

A karczagi vasúti állomás mellett, a legmodernebb gépekkel berendezett

géptégla és cserépgyár

az elismert karczagi legtisztább agyagból gyártott kitünő minőségű cserépei: az összes debreczeni fakereskedésekben kaphatók, hol immendorok 36 koronáért ezenként, bármilyen mennyiségbe is beszerezhetők.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből uze-
deit minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fi-
zetendők. — Vidéki tudakozódnál tessék válasz-
bélyeget csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levett ósaka ruhákat
igen tisztességes árban vesz Rósenberg
Béni Bádógos-u. 4. sz.

Figyelem! Villamos világítást, erőátvitelt, tele-
fonok, villámhárítók, villamoscsengők be-
rendezését, javítását, évi jókarban tartá-
sát egy helyben, mint vidéken legutányo-
sabbban eszközöl.

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és
villamos szerelési vállalat Kossuth-utca
1. szám az udvarban. Villamos felszere-
lési cikkek, műszerek, kerékpárok és al-
katrészei legolcsóbb bevásárlási forrása.
Képes árjegyzék ingyen. Telefon: 168
szám. Nálam megrendelt villamos vilá-
gítás és erőátvitelknél, csatlakozó veze-
téket is rendezek be. Tanuló felvétetik.

Ha van pénze és szüksége van vászon, Canavász,
Női ruha szövet, ágy- és asztalterítő, szövet- és
csipke függöny, futó és nagy szőnyegek. Paplany
és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi-
fiu öltönyre vagy tülkő, kép és butor a mai naptól
fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek
sajat érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszköz-
zöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Diákok uri ellátást nyerhetnek intelligens
izr. családnál Széchenyi-u. 15.

Csemege szállított korsi termés, 5 kilogram-
mos kosarakban szállít Darvas Miksa
szállító kivitele Teleky u. 104. Telefon 294.

Eladó vaspénzszekrény Egy álló íróasztal
alku Wertheim szekrény igen jó kar-
ban eladó. Hol? Megmondja a kiadó
hivatal.

Egy zongora. Megvételre kerestetik egy
használt rövid zongora. Jelentkezhetni
a kiadóhivatalban.

Boros hordók használt és új minden nagy-
ságban kaphatók. Új hordókról nagy
vételvel külön ajánlat. Péterfia 76.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó.
Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer
nagykereskedésében Városház utca 2.

Jó családból való 3-4 gimnasistát teljes
ellátásra felvesz intelligens uri család.
Darabos-utca 54.

Kiadó lakás november 1-re 4 szoba, alkov,
előszoba, gázküszterekkel felszerelve,
hozzátartozékaival együtt Darabos-u. 5.
szám. Értekezhetni ugyanott az emeleten.

Egy Singer varrógép és néhány festmény
költözés miatt jutányosan eladó. Czim
Vörösmarthy-utca 12. első lakás.

Ugyes és szolid varrolányok felvétetnek
Vanger Sándor és társánál Battyáni-
utca 1.

Eladó ház. József kir. herceg-u. 60. sz.
ház eladó. Értekezhetni ott az asztalos
műhelyben.

Iskola évre intelligens uri család, két ta-
nulót elfogad teljes ellátásra. Czim a
kiadóban.

Eladó egy féderes könnyű stráfkocsi, egy-
lovass, majdnem új. Olcsó ár. Vörös-
marthy utca 12. az első lakásban.

Egy 4-ik elemista fiúhoz, 6 ik gimnazistát
keresek tanítás céljából. Jelentkezni
lehet József kir. herceg-u. 21. sz. alatt
alatt az utcái lakásba.

Egy pince lakás szeptember 1. kiadó Ber-
csényi-utca 69. sz.

Új tölgyfa hordók

minden nagyságban kaphatók
Porjes Sámuelnél
Szilágy Somlyón, saját házábanál.

Rose Dezső

ékszerész
Debreczen, Piacz-u. 55.
(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb be-
vásárlási forrás.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ága-
zataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat,
nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt
nyújt bekebelezés mellett földbirto-
kokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.
Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó
(chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank-
ügylet kötésére is.

Az igazgatóság

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitűnő hatásu vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdus. kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,
RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Üdit, gyógyít!
Orvosilag ajánlva.

Ivógyógmódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a veseme-
dence idült hú utjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a lég-
utak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitűnő hatá-
sunak bizonyolt. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Debreczeni főraktár Grünberger és Glück cégnél. Kapható fűszerüzletekben, dro-
geriákban és vendéglőkben.

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen
és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felke-
resni, hol a hírneves

Puch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek
mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugyminí Gumik, acetilin lámpák, csengők, kürtök,
nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománcozás és Nickelezés jótállás mellett elvállal-
tatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémia épületében.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1889.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydra-
likus
sajtóért.

Szőlő és gyümölcsmust

sajtólásra a nagy üzem számára.
2 kútoható kocarral vagy 1 kocarral.

Már igen tetemes
számban üzemben
helyeztetett.

gyártanak és szállítanak jót-
állás mellett mint különleges-
séget a legújabb szerkesztésben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, III.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejében kérésnek.